rum.in verſiulo antiqui aliqui.Non obſtat .de tempo. ord.
literas,de reſti.ſpolia.c.literas,quia in dubio bene eſt anti-
quis deferendum,ſed non ubi notorius eſt eorum error, ad
hoc,ff.ad l.Falcid.l.i.§.ſi vſusfructus.ix.diſt.c.denique,&c.
noli,& capitu.negare,adde quod no.de transla.præla. cap.
quanto.Nota.quod de ſacramentis non licet aliud credere,
vel ſentire,quam doceat ſancta mater eccleſia,alias hæreſis
eſt,de hær.c.ad abolendam . Not. ex vltima parte mentem
Romani Pontificis in priuilegiis ad conſequentiam non
trahi,de quo de tempo.ordi.c.i.In glo. penul.ibi , cum alio
ſcilicet Bea.Martino,qui fuit primus archiepiſcopus Turo.
ſecundum Hoſtien.Inno.dicit,quod fuit tertius , vt hic per
Io.And.

De ſacra.non iteran. *Rub.*

SVMMARIVM.

1 *Sacramentum quid eſt,& vnde dicatur , & quot ſunt ſacramen.*
2 *Character quid ſit.*
3 *Sacramentorum proprietates,quæ ſint,et ad quid fuerunt inſtituta ſacramenta.*

Viſo de ſacra vnctione,quia ſunt quædam ſacramenta,q̃
non iterantur, ne per iterationem fiat iniuria ſacramento
prius collato.(Qualiter autem dicatur iniuria fieri ſacramē
to,vide glo.de apo.c.ii.de conſe.di. iiii. c. oſtenditur .)ideo
&c.vel quia in ſacramentis , quæ iterantur ſi vnctio fiat in
eis,iteratur vnctio,alias non.ideo &c.De materia.lxviii.di.
c.presbyteri.§. ꝙ ergo cum ſeq.i.q.vii. c.ſaluberrimū,in fi.
de conſe.di.iiii.c.qui his,& ca.ſeq. Circa rubricam quæro
a de octo,Primo,[a] quid ſit ſacramentum. Secundo,vnde dica
tur.Tertio,quæ & quot ſint ſacramēta.Quarto,quæ ſunt ite
rabilia,& quæ non.Quinto,quæ voluntaria,& quæ neceſſa
ria.Sexto, quomodo inuicem ſe excedāt.Septimo,de ipſo-
1 rum proprietatib.Octauo,ad quid fuerūt inſtituta .†Dic ad
primum ſecundum Hoſt.in ſum.huius ti.§.i. diffinitur ſecū
dum Greg.prout habetur.i.q.i.c.multi,de conſecra.di. ii.c.
ſacrificium,& cap.ſignum, Dic quod ſacramentum eſt cha
racter quidam propter eum ,qui poteſtatem habet corpori
humano ſuſcipienti iuxta ritum eccleſiaſticum viſibiliter,
animæ vero inuiſibiliter a Spiritum Sancto imprimitur , q̃
ſi dignè ſumit, agit uel auget abſque dubio. quod deſigna-
tur.ſup.tit.proxi.c.vno. Abb.in c.cum Marthæ,de cele.mi.
dicit ꝙ ſacramentum eſt corporale , & materiale elementū
foris ſenſibiliter propoſitum.& ſimilitudinem repreſentās,
& ex inſtitutione ſignificans,& ex ſanctificatione continēs
inuiſibilem,& ſpiritualem gratiam . Contra primum facit,
ꝙ non in omni ſacramento imprimitur character, vt inf.di-
cetur.Quæro ſecundo vnde dicatur?dic ꝙ dr̄ a ſacris,vel ſe-
cretis virtutib.vt d.c.multi ſeculariū.i.q.i.vel quaſi ſacrans
mentem, vel ſacrę rei ſignum.Tertio,quęro quot ſunt ſacra
b menta.[b] dic ꝙ ſunt ſeptem deſignata peruerſus.Abluo , fir-
mo,cibo,piget,vxor,ordinat , ungit.Hæc ſunt eccleſiæ ſe-
ptem ſacramenta vocata.†Ex iſtis tria ſunt non iterabilia,
baptiſmus,confirmatio,& ordo.verſus,Fons,ordo, chariſ-
ma,nam cętera ſunt iteranda. Ratio autem quare iſta tria n̄
2 iterātur,eſt q̃a in his character imprimitur.†Videamus er-
c go quid ſit character.[c] & dicunt q̃dā,qđ eſt, quædam paſſi-
bilis qualitas animam illuminans ad vidēdum facilius , q̃d
ſit credendū,& q̃d operāndum, q̃d non. Vel melius ſecun-
dum Inn.& Hoſt.eſt quædā qualitas diſponēs,& habilitans
animam ad ſuſcipiendam maiorē gratiam , quæ qualitas a
q̃buſdam dicitur ſanctitas,q̃a præparat aīam ad ſanctifica-
tionē.Io.Damaſ.dicit,qđ character eſt mentis cuſtodia,eo
qđ inſeparabiliter cuſtodit mentem, & ipſam præparat , &
habilitat ad grām,ꝑ q̃ ipſa anima cuſtodit,ſm Inn.& Hoſt.
de baptiſmo ſuper rub.& inf.c.fi.De charactere ordinis dic
qđ eſt figura intellectualis indelebilis, ꝑ q̃ ordinatus a non
ordinato in die iudicii diſcernetur . Alii qđ eſt ſignū ſpūale
indelebile,& diſtinctū,& ſpūalis ptās ad aliq̃d ſacrū . Dant
ſimile theologi in bello.nam ibi eſt ſignum omnib. commu
ne.& q̃a militia eſt vita hoīs ſuꝑ terrā. Iob. vii. ſic ponitur,
de pę.di.ii.c.ſic.n. inquit . ſic q̃libet Chriſtianus hēt in hac
militia cōe ſignū.ſ.baptiſmū,q̃ facit eū habilē ad alia ſacra-
mēta. Eſt āt in eo ſignū diſtinctū,q̃a ꝑ eū diſtinguitur ab in
fidelib.inhabili.ad grām,& reliqua ſacra.ſunt ēt ī bello aliq
pl' parati a reſiſtendū,& pugnādū,& iſti hn̄t ſuū ſignū , vel
vexillum.tale eſt ſiguū repſentatum ꝑ cōfirmatione in frō-
te,ꝑ q̃ roboratur non ſolum ad pugnandum ꝓ ſalute ꝓpriā
ꝯ cōcupiſcentias,q̃ remanent poſt baptiſmum,de conſe.di.
iiii.c.ii.& di.v.c.ii.ſed ēt ad conſtantem confeſſionē nomi-
nis Chriſti,& defenſionem fidei.vnde in primitiua eccleſia
eligebātur aliq̃ ad publice manēdū ī loco ꝑſecutionis,aliis
occulte manētib.vt patet ī legēda.S.Seb.ſunt aliqui qui ha-
bent alios regere,vt duces belli,& illi ſolēt habere ſpāle ve-
nillum,& tale eſt,qđ imprimitur in ordine,ꝑ qđ fit aliquis
habilis ad alios regendos,& ſacra miniſtranda.Quarto quę
ro quæ ſacra ſint neceſſaria,& q̃ voluntaria?vide de tranſa.
c.veniens.in prima gl. ꝑ q̃ dantur verſus.Ordo voluntatis,
thorus eſt,dare quinque neceſſe;ſ.baptiſmus,cōfirmō ,præ
ſentia,corpus Chriſti , & vltīa unctio.de quo tn̄ dicetur in
d.c.veniens,ꝑ quam patet,qđ ordo, & mr̄imoniū ſunt vo-
luntatis,reliqua neceſſitatis , quod eſt dicere nolens ordi-
nari,uel uxorari bene poteſt eſſe in ſtatu ſalutis .ſed reliqui
quinq; cōtemni nō poſſunt.Quæro quomodo iſta ſacra ſe ī
uicē excedāt?no.de conſ.di.ii.c.nihil.lxxxxv.di.c.ecce. dā
tur verſus.Maior in effectu baptiſmus,corpus in eſſe.Con-
iugiū ſine maiori chriſma miniſtro.Sed ultra ibi not. & per
Hoſt.hic in ſum.dic qđ ēt ſacr̄m ordinis dr̄ maius reſpectu
regiminis,q̃a.ſ.ꝑ illud eccleſia regitur,& hēt alia, q̃ ꝑ illud
cōficiuntur & cōferuntur,pnīa.n.dicitur maius reſpectu re
parationis,q̃a ſola poſt baptiſmum hēt reparare. Extrema
vnctio reſpū cōfirmationis,q̃a digne ſumpta dat conſum-
3 mationem grǣ,ſup.ti.i.ī prin.25.di.c.q̃lis.†Sexto q̃ ſunt ſa-
cr̄orum ꝓprietates?dic qđ baptiſmus eſt introeuntiū . 32.
di.c.pter hæc.§.verum.Confirmatio dr̄ pugnantium,de cō
ſe.di.c.ſpiritusſanctus.corpus Chr̄i dr̄ ꝓgredictiū xxvi. q.
vi.c.qui recedunt.Pnīa dr̄ redeuntium,qui pugnauerūt , de
pę.di.ii.ꝑ torū.Extrema vnctio recedentiū.lxxxxv.di.c.pſ-
byteros.§.ſed iſtud,& c.illud . mr̄imoniū vero,& ordo ſunt
voluntatis,vt eſt dictū.& primū eſt ſacr̄m timētiū.xii. q. v.
ſitit.ſecundū eſt ſacr̄m alios regētiū,i.q.i.c.ſi qui epi.§. ecce
cū honoris. Vltimo q̃ro ad quid fuerūt inſtituta?dic ꝑꝑ tria
ꝑꝑ humiliationē, vt dū hō reb.ſenſibilib.& inferiorib.ſe ſu
biicit reuerēter,ex hoc ampli' apud Deū mereatur.xi.q.3.
c.quid ergo.Itē ꝓpter eruditionē,vt per id,qđ foris ī ſpē vi
ſibili cernit,ad cognoſcēdū iuiſibilē ſacr̄orū virtutē erudiat
de

ADDITIONES.

a ¶Quid ſit ſacramentum.Tu dic,vt per Barto.in aut.ſacramenta puberum, C. ſi aduerſus uen.& dic quod iiii.difinitiones inueniuntur. prima eſt magiſtri ſententiarum,ſacramentum, ait, eſt ſacræ rei ſignum . Secunda Bea. Auguſt. de Doctri. Chriſtiana. ſacramentum eſt inuiſibilis gratiæ uiſibilis forma . Tertia eiuſdem Auguſt. dum ait, ſacramentum illud eſſe, quod ſub tegumento rerum uiſibilium ſcire eius ſaltem operatur . Quarta Hugonis de Sancto Victore,in li.de ſacr.ſacramentum, ait ,eſt materiale elementum extrinſecus oculis ſuppoſitum,ex inſtitutione ſignificans,ex ſimilitudine repreſentans,ex ſanctitate aliquam inuiſibilem gratiam repreſentans.De quo habes per Archi.i.q.i.in c. multi. Zac.

¶Quid ſit ſacramentum.Vide tex.in cap.ſacrificium.de conſecr di. ii.& uide B.Th.in i.par. ſummæ,q.lx ar.iii.& art.iiii.& in iiii.di.i.ar.iii. ubi dicit, quod ſacramentum eſt ſignum vnivs rei tantum,& ſemper eſt aliquid ſenſibile.& quare Deus conſtituit ſacramenta,cum ſolo uerbo homines ſaluuare poſſet,uide no.glo.in c.inſtitutio,de conſec.di.ii.in glo i.quæ dicit,ꝙ propter tria Deus illa inſtituit , quæ poſſunt ibi uideri. & quot ſint ſpecies ſacramentorum,uide Archi.in c.i.ſuper gl.i de conſec diſt. i. Et adde quod omnia ſacramenta ſunt in crucis ſignaculo conferenda,ut in c nunquid, & ibi no.de conſecr.di.v.Et adde ꝙ uirtus ſacramentoru eccleſiæ per militiā miniſtrorum non uiolatur,quia quæ ſancta ſunt ,coinquinari non poſſunt, vt in c.ſacramenta,& in c.nonne,i.q.i.Et quot ſunt ſacramenta eccleſiæ , & quæ ſint neceſsitatis.& quæ voluntatis,uide gl.in c.veniens,de tranſ.& quę fuit cauſa etiam illa inſtituendi,uide etiam gl.in c.remiſsionem,§.ſed notandum,i.q.i.& gl.in c.ad abolendam, de hære. An. Fr.

b ¶Sacramenta.Vide Car.in cle.i.§.nos,de iureiu.& in cle.i.in ii.q.de priui.& quot ſunt neceſſaria ſacramenta,ponit idem Car.in cle.dudum,de ſep. S.S.

¶Quid ſit character.Vide per Bea.Tho.in iiii.di.iiii.q.i.ar.i.& in tertia parte ſummæ,q.lxiii.ar.ii.& iiii.& uide gl.in cle.in pleriſque,de elec. & uide no.tex.in c.cum quidam,i.q.i.qui dicit , ꝙ eſt ſignum impreſſum animæ ꝑ receptionem ſacri & quis imprimat talem characterem in anima Deus,vel eccleſia,aut miniſter conferens. Inno.in c.i.de bapt.tenet quod ſolus Deus imprimat,Bea.Tho.in iii.par.ſummæ,q.lxiii.ar.iii.& in iiii.diſt.iiii.q.i.art. iiii.dicit,ꝙ imprimitur a tota trinitate.Et adde,quod in quolibet ordine imprimitur character,ut no.Arch in c.i.xxi.diſt.& xxxii.diſt.in ſum & in quibus ſacramentis imprimatur character,uide Bea.Tho.in d.q.lxiii.arti. i.& iiii.& in q.xxiiii.ar.ii.Et adde quod characterem imprimūt etiam mali miniſtri,i.Deus per eorum miniſterium imprimit,quamuis ipſi ſint mali , ut in c.quomodo exaudiuit Deus,de conſec.diſt.iiii.quod eſt verum,ſi tamen ſeruetur forma eccleſiæ,ut ibi.Et adde,quod character confirmationis , & baptiſmi non ſunt idem,ut per Bea.Tho.in iiii.diſt.vii.q.ii.articu.i.Et tenementi quod charactere ſemel recepto non poteſt quis renunciare,ut in c.quis,& in c.paruuli,de conſe diſt.iiii.& no.in c.maiores,§.item quia,de bap. & ideo dixit gl.in d cle.in pleriſque, de ele. qđ character impreſſus nūquā tollitur,& B Thomas,in d.q.lxiii.art.v.& in iii.diſt.iiii.arti. iii.dicit , quod character eſt indelebilis. An.Fran.